

Total No. of Printed Pages—23

**1 SEM FYUGP MIN (FIN/
MKT/HRM/BNI) 1**

2023

(December)

COMMERCE

(Minor)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : MINFIN1

(Financial Management—I)

1. (a) খালী ঠাই পূৰ কৰা : 1×4=4

Fill in the blanks :

(i) _____ ব্যৱসায় সংগঠনৰ চালিকাশক্তি ।
_____ is the life blood of business
concern.

(ii) চলিত মূলধনক _____ মূলধন বুলিও জনা যায় ।
Working capital is also known as
_____ capital.

(iii) মূলধনী বিনিয়োগ সিদ্ধান্তবোৰ সাধাৰণতে _____
প্রকৃতিৰ।

Capital investment decisions are
generally of _____ nature.

(iv) সাধাৰণ হাৰত লভ্যাংশ পৰিশোধ কৰাক _____
লভ্যাংশ বুলি জনা যায়।

The payment of dividend at the
usual rate is termed as _____
dividend.

(b) সঁচা নে মিছা লিখা :

1×4=4

Write True or False :

(i) বিত্তীয় পৰিচালকে বিত্তীয় সম্পদবোৰ নিৰ্ধাৰণ,
আহৰণ আৰু সদব্যৱহাৰ কৰে।

Finance manager has to estimate,
procure and utilize financial
resources.

(ii) দীৰ্ঘম্যাদী বিনিয়োগ সিদ্ধান্ত মূলধনী খৰচত লোৱা
বিনিয়োগ সিদ্ধান্তৰ প্ৰক্ৰিয়া।

Capital budgeting is the process
of making long-term investment
decisions in capital expenditure.

(iii) প্রকৃত চলিত মূলধন হ'ল চলিত সম্পত্তি চলিত
দেনাতকৈ অধিক।

Net working capital is the excess of
current assets over current
liabilities.

(iv) প্রতিষ্ঠানৰ লভ্যাংশ আঁচনিয়ৈ দীৰ্ঘম্যাদী আৰু
অংশীদাৰীৰ সম্পত্তিৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলায়।

Dividend policy of a firm affects
both the long-term financing and
shareholders' wealth.

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

4×4=16

Write short notes on any *four* of the
following :

(a) সম্পদ বৃদ্ধিকৰণ

Wealth maximization

(b) পৰিশোধিত মূল্য সময়োপেক্ষিক

Payback period

(c) চলিত মূলধন পৰিচালনাৰ নীতি-নিয়মসমূহ

Principles of working capital manage-
ment

(d) নগদ লভ্যাংশ

Cash dividend

(e) সর্বোচ্চ মূলধন গাঁঠনি

Optimal capital structure

3. (a) “লাভ বৃদ্ধিকৰণক বিনিয়োগ সিদ্ধান্তৰ সঠিক উদ্দেশ্য হিচাপে গণ্য কৰা হয়, কিন্তু এইটো অংশীদাৰীসকলৰ সম্পত্তি বৃদ্ধিকৰণৰ অন্তৰ্ভুক্ত নহয়।” মতামত আগবঢ়োৱা।

14

“Maximization of profit is regarded as the proper objective of investment decisions, but it is not as exclusive as maximizing shareholders’ wealth.”
Comment.

অথবা / Or

- (b) বিত্তীয় স্বাভাৱিক কাৰ্য কি? এটা ডাঙৰ ব্যৱসায়িক প্রতিষ্ঠানৰ বিত্তীয় পৰিচালকৰ স্বাভাৱিক কাৰ্যবোৰ সূক্ষ্মভাৱে বিশ্লেষণ কৰা।

What is financial function? Critically analyze the functions of financial manager in a large-scale industrial establishment.

4. (a) চলিত মূলধনৰ সংজ্ঞা দিয়া। চলিত মূলধনৰ
 প্রয়োজনীয়তাৰ সন্দৰ্ভত বিবেচিত হোৱা বিভিন্ন
 উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা। 3+11=14

Define working capital. Discuss the different factors that are to be considered while estimating the working capital requirement of a concern.

অথবা / Or

- (b) তলৰ তথ্যবোৰৰ পৰা প্রকৃত চলিত মূলধন নিকপণ কৰা : 14

From the following information, you are required to estimate the Net Working Capital :

	বায় প্রতি ইউনিট (টকা) Cost per unit (₹)
কেঁচা সামগ্ৰী / Raw materials	400
প্রত্যক্ষ শ্রম / Direct labour	150
উপবিধিঃ খৰচ (অবক্ষয়ৰ বাদে) / Overheads (excluding depreciation)	300
মুঠ বায় / Total cost	<u>850</u>

অতিৰিক্ত তথ্য :

Additional Information :

(i) বিক্ৰী দৰ—1,000 টকা প্ৰত্যেক ইউনিট

Selling price—₹ 1,000 per unit

(ii) উৎপাদন—52000 ইউনিট

Output—52000 units

(iii) পণ্যসামগ্ৰী মজুত—গড়ে 4 সপ্তাহ

Raw materials in stock—Average
4 weeks

(iv) আৰুকাৰ কামৰ মজুত (পুৰা পণ্য-সামগ্ৰী সৈতে
আনুমানিক 50% সম্পূৰ্ণ পৰ্যায় পণ্য-সামগ্ৰী ব্যয়
সৈতে)—গড়ে 2 সপ্তাহ

Work-in-progress (assumed 50%
completion stage with full material
consumption)—Average 2 weeks

(v) তৈয়াৰী সামগ্ৰী মজুত—গড়ে 4 সপ্তাহ

Finished goods in stock—Average
4 weeks

(vi) যোগানকাৰীৰ দ্বাৰা ঋণ অনুমোদিত—গড়ে
4 সপ্তাহ

Credit allowed by suppliers—
Average 4 weeks

(vii) দেনাদাৰলৈ অনুমোদন কৰা ঋণ—গড়ে 8 সপ্তাহ

Credit allowed to debtors—Average
8 weeks

(viii) বেংকৰ ঋণ 50,000 টকা মান আশানুসৰি

Cash at bank is expected to be
₹ 50,000

(ix) 25% নগদ ধনেৰে ক্ৰয়

25% of purchases are made for
cash

অনুমান কৰা হ'ল যে উৎপাদন বছৰটোৰ 52 সপ্তাহত
একে গতিত চলি আছে। সকলো বস্তু বাকীত বিক্ৰি কৰা
হয়।

Assume that production is sustained at
an even pace during the 52 weeks of the
year. All sales are on credit basis.

5. (a) “মূলধনী বাজেট হ'ল দীৰ্ঘম্যাদী পৰিকল্পনা কৰা আৰু
প্ৰস্তাৱিত বিত্তীয় মূলধনী ব্যয়।” বৰ্ণনা কৰা। মূলধনী
বাজেটৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ কি কি? $6+8=14$

“Capital budgeting is long-term
planning for making and financing
proposed capital outlay.” Explain. What
are the limitations of capital budgeting?

অথবা / Or

- (b) বিনিয়োগ সিদ্ধান্ত বুলিলে কি বুজা? বিনিয়োগ সিদ্ধান্তৰ বিভিন্ন পদ্ধতিবোৰ কি কি? মূলধনী বাজেটৰ তলৰ দুটা পদ্ধতিৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাবোৰ বাছি উলিওৱা :

$$2+4+4+4=14$$

What do you mean by investment decision? What are the various investment decision techniques? Point out the advantages and disadvantages of the following two methods of capital budgeting :

- (i) পৰিশোধিত মূল্য সময়োপেক্ষিক

Payback period

- (ii) বৰ্তমান প্রকৃত মূল্য

Net present value

6. (a) লভ্যাংশ বিতৰণৰ MM ধাৰণাটো আলোচনা কৰা। এই অপ্রাসংগিক ধাৰণাটোৰ সমালোচনাবোৰ কি কি? 14

Discuss the MM theory of dividend distribution. What are the criticisms of this theory of irrelevance?

অথবা / Or

- (b) (i) লভ্যাংশ কি? বিভিন্ন ধৰণৰ লভ্যাংশবোৰৰ আলোচনা কৰা। $2+5=7$

What is dividend? Discuss the various forms of dividend.

- (ii) স্থিৰ লভ্যাংশ আঁচনি বুলিলে কি বুজা? কিয় এইটো অনুসৰণ কৰিব লাগে? $2+5=7$

What do you understand by a stable dividend policy? Why should it be followed?

Paper : MINMKT1

(Marketing Management)

1. (a) সাঁচ নে মিছা লিখা : 1×4=4

Write True or False :

(i) পেকেজিং আৰু লেবেলিং একে ।

Packaging and labelling are same.

(ii) পৰীক্ষা বিপণন হৈছে সামগ্ৰী বিকাশ প্ৰক্ৰিয়াৰ অন্তিম পদক্ষেপ ।

Test marketing is the last step in product development process.

(iii) সকলো ব্ৰেণ্ডৰ নাম ট্ৰেডমাৰ্ক ।

All brand names are trademark.

(iv) বিজ্ঞাপন হৈছে এক দ্বিমুখী যোগাযোগ ।

Advertising is a two-way communication.

(b) খালী ঠাই পূৰণ কৰা : 1×4=4

Fill in the blanks :

(i) বিপণন আৰু বিক্ৰী _____ ।

Marketing and selling are _____.

(ii) বিপণন মিশ্ৰণত _____ P থাকে ।

Marketing mix consists of _____ P's.

(iii) _____ পৰ্যায় সাধাৰণতে দ্ৰব্য জীৱনচক্ৰৰ আটাইতকৈ দীৰ্ঘ পৰ্যায়।

The _____ phase is usually the longest phase of the product life cycle.

(iv) নিৰ্মাতা-উপভোক্তা চেনেলটোক _____ নামেৰেও জনা যায়।

Manufacturer-consumer channel is also known as _____.

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 4×4=16

Write short notes on any four of the following :

(a) ব্ৰেণ্ডিং

Branding

(b) বিতৰণৰ চেনেলসমূহ

Channels of distribution

(c) কপিৰাইট আৰু ট্ৰেডমাৰ্কৰ মাজৰ পাৰ্থক্য

Difference between copyright and trademark

(d) জনসম্পৰ্ক

Public relations

- (e) অনলাইন বিপণন
Online marketing
- (f) পাইকাৰী বিক্ৰেতা
Wholesaler
3. (a) বিপণন মিশ্ৰণ কি? বিপণন মিশ্ৰণৰ উপাদানবোৰ চমুকৈ আলোচনা কৰা। $2+12=14$
What is marketing mix? Discuss the elements of marketing mix in brief.
- অথবা / Or
- (b) বিপণন পৰিৱেশ প্ৰভাৱিত কৰা কাৰকবোৰ উদাহৰণৰ সৈতে চমুকৈ আলোচনা কৰা। 14
Discuss in brief the factors that affect the marketing environment with example.
4. (a) বজাৰ বিভাজন কি? এজন বিপণনকাৰীৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কোনটো বিভাজন নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰি তাৰ আলোচনা কৰা। $2+12=14$
What is market segmentation? Discuss the basis on which segmentation can be determined by a marketer.
- অথবা / Or
- (b) গ্ৰাহকৰ আচৰণ কি? আধুনিক বিপণনৰ সন্দৰ্ভত ইয়াৰ প্ৰকৃতি আৰু তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা। $2+6+6=14$
What is consumer behaviour? Discuss its nature and significance in the context of modern marketing.

5. (a) বিভিন্ন ধৰণৰ মূল্য নিৰ্ধাৰণ কৰা কৌশলসমূহ কি কি? উদাহৰণৰ সৈতে বৰ্ণনা কৰা। 14

What are the different kinds of pricing strategies? Explain with examples.

অথবা / Or

- (b) নতুন সামগ্ৰী বুলিলে কি বুজা? এটা নতুন সামগ্ৰীৰ বিকাশ প্ৰক্ৰিয়াৰ বিভিন্ন স্তৰসমূহ আলোচনা কৰা। $2+12=14$

What do you mean by a new product? Discuss the different stages of a new product development process.

6. (a) প্ৰমোচন মিশ্ৰণৰ উপাদানবোৰ চমুকৈ আলোচনা কৰা। 14
Discuss the elements of promotion mix in brief.

অথবা / Or

- (b) ভৌতিক বিতৰণৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা আৰু বিপণনত ভৌতিক বিতৰণ প্ৰণালীৰ উপাদানবোৰ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা। $6+8=14$

Discuss the role of physical distribution and explain in brief the components of physical distribution system in marketing.

Paper : MINHRM1

(Human Resource Management—I)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : $1 \times 8 = 8$

Answer the following as directed :

(a) কভিড-19 মহামাৰীৰ সময়ছোৱাত ভাৰতীয় কোম্পানীবিলেকে কৰ্মী সংখ্যা কমোৱাৰ বাবে বাধ্য হৈছিল।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Due to COVID-19 Pandemic, companies of India were forced to downsize the workforce.

(Write True or False)

(b) মানৱ সম্পদ পৰিচালনা আৰু কৰ্মী পৰিচালনাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

State the difference between Human Resource Management and Personnel Management.

(c) MIS ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of MIS.

(d) বলপূৰ্বক VRS য়ে কৰ্মীজনক বিত্তীয়ভাৱে উপকৃত কৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Forced VRS financially benefit the employees.

(Write True or False)

- (e) নিযুক্তি (interview) পৰীক্ষাত Group Discussion অনুষ্ঠিত কৰা নিয়োগ পৰিক্ৰমাৰ এক পদ্ধতি।

Conducting Group Discussion in interview is a process of recruitment.

- (f) Outsourcing বুলিলে তুমি কি বুজা ?

What do you mean by outsourcing?

- (g) অৱসৰকালীন ভাট্টা (পেঞ্চন) হৈছে কৰ্মীসকলৰ সামাজিক নিৰাপত্তা সুবিধাসমূহৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Pension is an important component of employees' social security benefits.

(Write True or False)

- (h) বেয়া ঔদ্যোগিক সম্পৰ্কৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

Mention one cause for poor industrial relation.

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

4×4=16

Write short notes on any four of the following :

- (a) কৰ্মীসত্তাৰ সংমিশ্ৰণ

Workforce diversity

- (b) কৰ্মীসকলৰ উত্তৰণ

Empowerment of employees

- (c) কৰ্মৰ বিশ্লেষণ
Job analysis
- (d) নিয়োগ বনাম কৰ্মীৰ বাছনি
Recruitment vs. Selection
- (e) বৃত্তিগত উত্তৰণ
Career development
- (f) আনুষংগিক সুবিধাসমূহ
Fringe benefits
3. (a) মানৱ সম্পদ পৰিচালনাৰ গুৰুত্ব আৰু কাৰ্যসমূহ ব্যাখ্যা
কৰা। 7+7=14
Discuss the importance and functions
of human resource management.
- অথবা / Or
- (b) মানৱ সম্পদ পৰিচালনাই বৰ্তমানে সন্মুখীন হোৱা সমস্যা
আৰু প্ৰত্যাহ্বানসমূহ আলোচনা কৰা। 7+7=14
Discuss the various issues and
challenges faced by modern human
resource management.

4. (a) কৰ্মৰ বিৱৰণ বুলিলে তুমি কি বুজা? মানৱ সম্পদ পৰিকল্পনাৰ প্ৰক্ৰিয়াসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। $2+12=14$

What do you mean by job description?
Narrate the steps of human resource planning process.

অথবা / Or

- (b) ভাৰতীয় কোম্পানীসমূহৰ নিয়োগ আৰু বাছনি প্ৰক্ৰিয়াসমূহ বহলাই আলোচনা কৰা। 14

Discuss in detail the recruitment and selection processes of Indian companies.

5. (a) প্ৰশিক্ষণৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে বহলাই আলোচনা কৰা। 14

Explain in detail about the different methods of training.

অথবা / Or

- (b) প্ৰশিক্ষণৰ গুৰুত্বসমূহ আলোচনা কৰা। কাৰ্যকাৰকসকলৰ উত্তৰণৰ বিষয়টোও বৰ্ণনা কৰা। $8+6=14$

Discuss the importance of training. Also explain the concept of executive development.

6. (a) প্রদর্শনভিত্তিক ভাট্টা বুলিলে তুমি কি বুজা? বিভিন্ন ধরণের মজুরি প্রদানের প্রকাবসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 4+10=14

What do you mean by performance linked compensation? Discuss about the different methods of wage payment.

অথবা / Or

- (b) ঔদ্যোগিক বিবাদের কাৰণ আৰু নিৰাময়ৰ প্ৰক্ৰিয়াসমূহ আলোচনা কৰা। 7+7=14

Discuss the causes and settlement mechanism of industrial disputes.

Paper : MINBNI1

(Indian Banking System)

1. (a) তলত দিয়াবোৰ শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা : 1×4=4

Write whether True or False of the following :

(i) বেংকে ঋণ আৰু বিনিয়োগৰ উদ্দেশ্যে জমা ধন গ্রহণ কৰে।

Banks accept deposit for the purpose of lending and investment.

(ii) ১৮৪০ চনত বেংক অফ মাদ্ৰাছ প্রতিষ্ঠা কৰা হয়।

Bank of Madras was established in 1840.

(iii) ১৯৬৯ চনত বেংকিং ৰেগুলেচন এক্ট গৃহীত হৈছিল।

The Banking Regulation Act was passed in 1969.

(iv) ডিজিটেল বিত্তীয় লেনদেনত OTP ৰ উদ্দেশ্য হৈছে ব্যৱহাৰকাৰীৰ পৰিচয় অনুমোদন আৰু পৰীক্ষা কৰা।

The purpose of OTP in digital financial transactions is to authorize and verify the user's identity.

(b) খালী ঠাই পূৰণ কৰা : 1×4=4

Fill in the blanks :

(i) _____ চনত RBI প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।
RBI was established in the
year _____.

(ii) RTGS ৰ পূৰ্ণ ৰূপটো হৈছে _____।
The full form of RTGS is _____.

(iii) অনুসূচিত বেংকসমূহক RBI ৰ _____ সূচীত
তালিকাভুক্ত কৰা হয়।
Scheduled banks are listed in the
_____ Schedule of RBI.

(iv) _____ বৰ্ষত প্রধানমন্ত্রীয়ে BHIM App মুকলি
কৰিছিল।
The BHIM App was launched by the
Prime Minister in the year _____.

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 4×4=16

Write short notes on any *four* of the
following :

(a) চৰকাৰী খণ্ডৰ বেংক
Public sector bank

(b) ফোন বেংকিং
Phone banking

- (c) বেংকৰ শ্ৰেণীবিভাজন
Classification of banks
- (d) বেংকাস্থুৰেঞ্চ
Bancassurance
- (e) ষ্টক ব্ৰকিং
Stock broking
- (f) ছিণ্ডিকেটেড ঋণ
Syndicated loan
- (g) বিলেচনশ্বিপ বেংকিং
Relationship banking

3. (a) বেংকিং মানে কি? বেংকৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 4+10=14

What is banking? Discuss the features of a bank.

অথবা / Or

- (b) বেংক ডিজিটাইজেচন কি? ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 4+6+4=14

What is bank digitization? Explain its advantages and disadvantages.

4. (a) গোট বেংকিং কি? গোট বেংকিং আৰু শাখা বেংকিংৰ পাৰ্থক্যসমূহ উল্লেখ কৰা। 4+10=14

What is unit banking? Mention the differences between Unit Banking and Branch Banking.

অথবা / Or

- (b) তলত দিয়াবোৰ ব্যাখ্যা কৰা : 7+7=14

Explain the following :

(i) সাৰ্বজনীন বেংকৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

Features of universal banking

(ii) খুচুৰা বেংকিংৰ কাৰ্যসমূহ

Functions of retail banking

5. (a) বেংক ব্যক্তিগতকৰণৰ অৰ্থ কি? বেংক ব্যক্তিগতকৰণৰ সুবিধা আৰু সীমাবদ্ধতাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+6+5=14

What is the meaning of bank privatization? Discuss the advantages and limitations of bank privatization.

অথবা / Or

- (b) মিউচুয়েল ফাণ্ড কি? মিউচুয়েল ফাণ্ডত বিনিয়োগৰ সুবিধাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 4+10=14

What is mutual fund? Discuss the advantages of investment in mutual funds.

6. (a) ইন্টারনেট বেংকিং কি? ইন্টারনেট বেংকিংয়ে ইয়াৰ গ্ৰাহকক দিব পৰা বিভিন্ন সেৱাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

3+11=14

What is Internet banking? Explain about the various services that Internet banking system can provide to its customers.

অথবা / Or

- (b) তলত দিয়াবোৰ ব্যাখ্যা কৰা :

7+7=14

Explain the following :

- (i) বেংকৰ বিত্তীয় সাহায্যৰ প্ৰকাৰবোৰ

Types of financing by banks

- (ii) ইউ.পি.আই.

UPI

***